Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

NUOREN VILJELIJÄN ALOITUSTUKI 2014

Pirkanmaan ELY-keskus
Maaseutu ja energia

Rahoituspäällikkö Heli Hantula p. 0295 036 044
Maatalousrahoituksen asiantuntija Mikko Teivaala p. 0295 036 108
Maksatusasiantuntija Juha Kurki p. 0295 036 143

Hakeminen 31.10.2014 mennessä

- Jatkuva haku, mutta viimeistään 10 kk kuluessa aloittamisesta
- Suositeltavaa hakea etukäteen kauppakirjan, saantokirjan tai vuokrasopimuksen luonnoksella
- Hakulomake Lnro 2319 www.suomi.fi, lisätietoja www.mavi.fi
- Avustusmuodot: avustus, lainan korkotuki ja varainsiirtoverovapaus
- Päätökset noin kahden kuukauden kuluessa, viimeisen haun päätökset vuoden 2014 aikana

Aloitustuen saaja

Hakijana luonnollinen henkilö

- **Aloittaminen:**
  - Henkilö, joka ensimmäistä kertaa ryhtyy tilanpidosta vastaavaksi elinkeinonharjoittajaksi harjoittamaan maataloutta.
  - Henkilö, joka hankkii määräysvallan yhteisöstä (yritys) ja ryhtyy osakkaana tai jäsenenä harjoittamaan maataloutta.
  - Jos hakija on saanut aiemmin hallintaansa maatilan tai sen osan, jolla hakija on saavuttanut tai voinut saavuttaa väh. 10 000 € maatalouden yrittäjätulon -> tilanpito on aloitettu -> EI aloitustukea

- **Ikä:** alle 40 v. hakemuksen vireille tullessa

- **Ammattitaito:**
  - Tarkoituksenmukainen vähintään toisen asteen ammatillinen luonnonvara-alan koulutus
  - TAI väh. 3 v. työkokemus ja väh. 20 ov./30 op. koulutus, josta 10 ov./15 op. taloudellista koulutusta
  - TAI oppisopimuskoulutuksella tai näyttötutkinnolla osoitettu ammattitaito
  - Ammattitaitovaatimus tulee täyttyä 36 kk aikana tuen myöntämisestä

- **Maatalouden yrittäjätulo:** (Laaja ELSU)
  - Maatalouden tuotoista vähennetään muuttuvat ja kiinteät kulut, poistot ja velkojen korot
    - -> **väh. 17 000 €** kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä -> korkeampi aloitustuki
    - -> **väh. 10 000 €** (ja maatalouden, muun yritystoiminnan ja metsätalouden yrittäjätulot yht. **väh. 15 000 €**) kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä -> alempi aloitustuki

- **Olennainen tulo:**
  - Maatalouden yrittäjätulon osuus hakijan vuosittaisista kokonaistuloista on väh. 25 % kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä.

Aloitustuen saaja

Hakijana puolisot tai maatilan usea luonnollinen henkilö yhdessä

- **Aloittaminen:**
  - Henkilöt, jotka ensimmäistä kertaa ryhtyvät tilanpidosta vastaaviksi elinkeinonharjoittajiksi harjoittamaan maataloutta.
  - Jos hakija on saanut aiemmin hallintaansa maatilan tai sen osan, jolla hakija on saavuttanut tai voinut saavuttaa väh. 10 000 € maatalouden yrittäjätulon -> tilanpito on aloitettu -> EI aloitustukea

- **Ikä:** alle 40 v. hakemuksen vireille tullessa kaikilla hakijoilla, myös molemmilla puolisoilla

- **Ammattitaito:**
  - Tarkoituksenmukainen vähintään toisen asteen ammatillinen luonnonvara-alan koulutus jokaisella hakijalla
  - TAI jokaisella hakijalla väh. 3 v. työkokemus ja puolella hakijoista väh. 20 ov./30 op. koulutus, josta 10 ov./15 op. taloudellista koulutusta
  - TAI oppisopimuskoulutuksella tai näyttötutkinnolla osoitettu ammattitaito
  - Ammattitaitovaatimus tulee täyttyä 36 kk aikana tuen myöntämisestä

- **Maatalouden yrittäjätulo:** (Laaja ELSU)
  - Maatalouden tuotoista vähennetään muuttuvat ja kiinteät kulut, poistot ja velkojen korot
    - -> **väh. 17 000 €** kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä -> korkeampi aloitustuki
    - -> **väh. 10 000 €** (ja maatalouden, muun yritystoiminnan ja metsätalouden yrittäjätulot yht. **väh. 15 000 €**) kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä -> alempi aloitustuki
  - Yrittäjätulovaatimus tulee täyttyä kaikilla hakijoilla, paitsi puolisoilla riittää yhdessä 17 000 €/10 000 (15 000) €

- **Olennainen tulo:**
  - Maatalouden yrittäjätulon osuus vuosittaisista kokonaistuloista on väh. 25 % kaikilla hakijoilla, myös molemmilla puolisoilla kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä.

Yritysmuodot

- Ammatinharjoittaja, yksityisyritys, toiminimi
  - Yrittäjä (ja puoliso)
- Verotusyhtymä, esim. MTY
  - Yrittäjät (muut kuin puolisot)
- Kuolinpesä
  - Kuolinpesän osakkaat
- Elinkeinoyhtymä, avoin yhtiö
  - Vastuualaiset yrittäjät
- Elinkeinoyhtymä, kommandiittiyhtiö
  - Vastuunalaiset yrittäjät ja äänetön yhtiömies
- Osakeyhtiö
  - Osakkaat
- Osuuskunta
  - Jäsenet

Aloitustuen saaja

Hakijana yritys (oy, ay, ky) tai osuuskunta

- **Aloittaminen:**
  - Yhteisö, joka ensimmäistä kertaa ryhtyy harjoittamaan maataloutta.
  - Jos hakija on saanut aiemmin hallintaansa maatilan tai sen osan, jolla hakija on saavuttanut tai voinut saavuttaa väh. 10 000 € maatalouden yrittäjätulon -> tilanpito on aloitettu -> EI aloitustukea

- **Ikä:** alle 40 v. hakemuksen vireille tullessa määräysvallan omaavilla luonnollisilla henkilöillä tai jäsenten enemmistöllä

- **Ammattitaito:**
  - Tarkoituksenmukainen vähintään toisen asteen ammatillinen luonnonvara-alan koulutus määräysvallan omaavilla luonnollisilla henkilöillä tai jäsenten enemmistöllä
  - TAI väh. 3 v. työkokemus ja väh. 20 ov./30 op. koulutus, josta 10 ov./15 op. taloudellista koulutusta määräysvallan omaavilla luonnollisilla henkilöillä tai jäsenten enemmistöllä
  - TAI oppisopimuskoulutuksella tai näyttötutkinnolla osoitettu ammattitaito määräysvallan omaavilla luonnollisilla henkilöillä tai jäsenten enemmistöllä
  - Ammattitaitovaatimus tulee täyttyä 36 kk aikana tuen myöntämisestä

- **Maatalouden yrittäjätulo:** (Laaja ELSU)
  - Maatalouden tuotoista vähennetään muuttuvat ja kiinteät kulut, poistot ja velkojen korot
    - -> **väh. 17 000 €** kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä -> korkeampi aloitustuki
    - -> **väh. 10 000 €** (ja maatalouden, muun yritystoiminnan ja metsätalouden yrittäjätulot yht. **väh. 15 000 €**) kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä -> alempi aloitustuki

- **Olennainen tulo:** Yhtiöllä yrittäjätulot
  - Maatalouden yrittäjätulon osuus vuosittaisista kokonaistuloista on väh. 25 % määräysvallan omaavilla henkilöillä tai jäsenten enemmistöllä kolmantena kalenterivuotena tuen myöntämisestä.

Aloitustuen saaja

Hakijana yhtiö (oy, ky, ay) tai osuuskunta

- Osakeyhtiössä määräysvalta on henkilöllä, joka omistaa **yli puolet** yhtiön osakkeista **ja** yhtiön osakkeiden äänimäärästä. Määräysvalta voi olla myös usealla henkilöllä yhdessä. Avoimessa yhtiössä ja kommandiittiyhtiössä määräysvalta on yhtiömiehillä yhdessä. Osuuskunnassa määräysvalta on jäsenten enemmistöllä.

- Määräysvallan omaavien luonnollisten henkilöiden tulee jokaisen yksinään täyttää ikä-, ammattitaito- ja olennaisen tulon vaatimus. Yrittäjätulovaatimukseen riittää, että yhtiö/osk täyttää kriteerin.

Tukimuodot

Avustus

- 5000 € tai 35 000 €

Korkotukilaina ja korkotuki

- Enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista ja enintään 150 000 €
- Korkotuki enintään 20 000 € tai 35 000 €
- Korkotuki enint. 3 %, lainansaajan korko väh. 1 %
- Laina-aika enintään 30 v.
- Erääntyminen: 1/2 - tai 1/4 – vuosittain

Varainsiirtoverovapaus

- 4 % kauppaan kuuluvan kiinteistön arvosta
- Vähentää korkotuen osuutta
- ELY-keskus antaa todistuksen

Yrittäjätulo

- Maatalouden *tuotoista vähentämällä* maatalouteen kohdistuvat *muuttuvat ja kiinteät kulut, poistot ja velkojen korot*

  -> muuttuviin kuluihin ei lueta hakijan omasta työstä aiheutuneita palkkakuluja

- Poistot
  - Rakennukset ja perusparannukset: nykyarvo
  - Uusi rakennus: kustannusarvio
  - Muu omaisuus: käypä arvo
  - Rakennukset 5 %, koneet 12 % ja perusparannukset (mm. salaojat) 3 %

- Tarkasteluajankohta <u>kolmas</u> kalenterivuosi tuen myöntämisestä

- Aloittamisavustus jaksotetaan tuotoiksi maksuerien mukaisesti. Yrittäjätulovaatimuksen on kuitenkin täytyttävä myös ilman avustusta.

Yrittäjätulovaatimus ja tuen tasot

- Yrittäjätuloa väh. 17 000 €
  - Avustus 35 000 € ja korkotuki enint. 35 000 €
- Yrittäjätuloa väh. 10 000 €. Lisäksi maatalouden, muun yritystoiminnan ja metsätalouden tulojen on oltava yhteensä väh. 15 000 €.
  - Avustus 5 000 € ja korkotuki enint. 20 000 €
- Korkotukilaina enint. 80 % hyväks. kust. ja enint. 150 000 €

Olennainen tulo

- Hakijan saaman maatalouden yrittäjätulon on oltava väh. 25 % hakijan kaikkien niiden tulojen yhteismäärästä, jotka muodostuvat yrittäjä-, metsätalous-, palkka-, pääoma- ja muista hakijan säännöllisesti saamista tuloista

- Tarkasteluajankohta kolmas kalenterivuosi tuen myöntämisestä ja todetaan elinkeinosuunnitelmasta

- Olennaisen tulon on täytyttävä myös ilman avustusta

Elinkeinosuunnitelman sisältö

- Elinkeinosuunnitelman sisältö:
    1. tuen hakijaa ja tilan hallintaa koskevat tiedot
    2. tuen hakijan ammattitaito
    3. tilan alkutilanteen tarkastelu
    4. tilan kehittäminen
    5. talouslaskelmat ja niiden perustelut
- Tuen saajan on esitettävä elinkeinosuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset ELY-keskukselle tarvittaessa
  - Seuranta

Laaja elinkeinosuunnitelma

- Yritystoimintaa koskeva kehittämissuunnitelma
- Tietoja hakijasta, maatilasta ja tuen kohteena olevasta toimenpiteestä sekä näihin liittyvien tukiehtojen täyttymisestä.
- Tilan kehittämistä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti.
- Laaditaan Maaseutuviraston lomakkeelle (Lnro 430) tai vastaavat tiedot muulla tavoin esitettynä.
- Laajan suunnitelman teettämiseen voi hakea tukea. Tuki on enintään 90 % ja 540 €.

Maatilan hallintaa koskevat edellytykset

- Hakijan tulee hallita tilanpidon aloittamisen jälkeen tuen kohteena olevaa maatilaa omistuksen tai vuokrasopimuksen perusteella.

- Vuokrasopimukset on kirjattava, jos vuokramaalla on olennaista merkitystä tuen kohteena olevan yritystoiminnan jatkuvuuden kannalta.

- Vuokraoikeuden tulee olla siirrettävissä kolmannelle kiinteistön omistajaa kuulematta, ja sen voimassaolon tulee jatkua vähintään 10 vuotta.

Maatilan tuotanto-olosuhteet

- Maatilalla tulee noudattaa tuotannonalaa koskevia pakollisia vaatimuksia, jotka perustuvat *ympäristöä, hygieniaa ja eläinten hyvinvointia* koskevaan Euroopan yhteisön ja kansalliseen lainsäädäntöön.

- Vaatimusten täyttyminen voidaan todeta tarkastusten, viranomaisten päätösten, hakijan esittämän selvityksen tai maatilakäynnin perusteella.

Korkotukilaina

- Lainamäärä enint. 150 000 €
- Korkotuki enint. 3 %, lainansaajan korko väh. 1 %
- Laina-aika enint. 30 v.
- Erääntyminen: 1/2 tai 1/4 - vuosittain
- Muutokset laina-aikana
  - Pankki voi myöntää lyhennyksen lykkäyksen 5 vuoteen saakka
  - Muita muutoksia pankin toimesta, jos valtion kust. eivät lisäänny
- Vuoden aikana tukipäätöksen saamisesta hankittava maatalousirtain voidaan korkotukilainoittaa aloitustukipäätöksessä jos lainamäärässä varaa
  - Väh. kolme tarjousta
- Ei lainoiteta: mm. tukioikeudet, maitokiintiöt, osakkeet, metsätalouden koneet

Korkotukilainan nostolupa

- Nostolupaa haetaan ELY-keskuksesta (Lnro 2330)
- Nostolupahakemuksen liitteet:
  - **Jäljennös lopullisesta kauppakirjasta tai vastaavasta** saantotodistuksesta
  - Jos rahoituspäätöksessä on ehtoja tuen myöntämiselle, selvitys ehtojen täyttymisestä
  - Tositteet irtaimiston hankinnasta jos vuoden aikana ostettavaa irtainta
- Laina voidaan nostaa kahdessa erässä
- **Tositekopio kauppahinnan maksamisesta** ja jäljennös velkakirjasta ELY-keskukseen viim. 1 kk kuluessa nostolupapäätöksestä

Avustuksen maksaminen

- Aloitusavustus maksetaan ilman erillistä hakemusta. Avustus maksetaan kahtena vuotena joko maalis- tai lokakuussa.
- Jos aloitustuki on myönnetty ennen tilanpidon aloittamista, avustuksen ensimmäisen erän maksamisen edellytyksenä on, että tuensaaja esittää selvityksen tilanpidon aloittamisesta. Avustuksen toisen erän maksamisen edellytyksenä on lisäksi, että tuensaajan ammattitaitovaatimus täyttyy.

Varainsiirtoverovapaus

- Varainsiirtoveron osuus on 4 % kauppaan kuuluvan kiinteistön arvosta -> vähentää korkotuen osuutta
- ELY-keskus antaa todistuksen varainsiirtoverovapaudesta myönnetyn/nostetun korkotukilainan perusteella (**velkakirjan kopio ELY-keskukseen**) -> lainhuuto
- Verottaja tekee päätöksen varainsiirtoverovapaudesta

Esimerkki

- Kauppahinta 200 000 €
  - Kiinteistö 150 000 €
  - Irtain 50 000 €
- Kauppahinnan jakaantuminen:
  - Pellot 70 000 €
  - Salaojat 5 000 €
  - Tilatukioikeudet - 7 000 € Irtainta
  - Metsä 30 000 €
  - Asuinrakennus 30 000 €
  - Rakennuspaikka 1 000 €
  - Maat.rakennukset 14 000 €
  - Kotieläimet 10 000 € Irtainta
  - Maatalouskoneet 25 000 € Irtainta
  - Metsätalouskoneet - 5 000 € Irtainta
  - Osakkeet - 3 000 € Irtainta
- Hyväksyttävät kustannukset 185 000 €

- Varainsiirtoverovapauden arvo 150 000 € * 4 % = **6 000 €**
- Hyväksyttävä korkotukilaina 185 000 € * 80 % = 148 000 €
  - Korkotuki 35 000 € - 6 000 € = **29 000 €**
  - Avustus **35 000 €**
  - Tuki yht. 70 000 €

Lainojen siirrot jatkajalle

- Tilanpidon aloittamiseen liittyvän kiinteistön hankinnan yhteydessä voidaan luopujalle myönnetyt tuetut lainat siirtää jatkajalle jos jatkaja täyttää lainoja koskevat ehdot.
  Korkotukilainoihin sisältyvä tuki ei enää vähennä aloitustuen määrää.

- Korkotukilainaa ei myönnetä kohteisiin, joihin sisältyy siirtyvien lainojen käyttämätöntä korkotukea. Siirtyvät lainat ja niiden kohteet eritellään hakemuslomakkeella.

- Kauppahinta
  - Kohteen arvo/lainamäärä
  - = Hyväksyttävät kustannukset

Esimerkki

- Kauppahinta 350 000 €
  - Syytinki - 50 000 €
- Maksettu kauppahinta 300 000 €
  - Kiinteistö 200 000 €
  - Irtain 100 000 €
- Kauppahinnan jakaantuminen:
  - Pellot 100 000 €
  - Salaojat 10 000 €
  - Tilatukioikeudet - 10 000 € Irtainta
  - Metsä 20 000 €
  - Asuinrakennus 20 000 €
  - Rakennuspaikka 1 000 €
  - Maat.rakennukset 59 000 €
  - Kotieläimet 20 000 € Irtainta
  - Maatalouskoneet 65 000 € Irtainta
  - Metsätalouskoneet - 5 000 € Irtainta
- Siirtyvät korkotuetut lainat/ ko. kohteen arvo - 50 000 €
- Hyväksyttävät kustannukset 235 000 €
- Varainsiirtoverovapauden arvo 200 000 € * 4 % = **8 000 €**
- Hyväksyttävä korkotukilaina 235 000 € * 80 % = 188 000 € => 150 000 €
  - Korkotuki 35 000 € - 8 000 € = **27 000 €**
  - Avustus **35 000 €**
  - Tuki yht. 70 000 €

Hakemuksen liitteet Lnro 2319

1. Jäljennös kauppakirjasta, saantokirjasta tai vuokrasopimuksesta tai niiden luonnoksesta
2. Elinkeinosuunnitelma, lomake nro 430
   (sis. tiedot vuokrasopimuksista)
3. Jäljennös hakijan ja luopujan verotuspäätöksestä
4. Jäljennös luopujan verolomakkeesta 2
5. Velkaluettelo, lomake nro 500
6. Jäljennös maatalousalan koulutodistuksista ja työtodistuksista
7. Tarjous vuoden aikana hankittavasta irtaimistosta

   Luottolupaus

Kiitos kuulijoille